

DROGA DO SUKCESU

MAGAZYN DLA KLIENTÓW, NR 11, CZERWIEC 2015

SPOSÓB NA SUKCES W HODOWLI
KUR NIOSEK REPRODUKCYJNYCH
STRONA 9

WYNIKI PRODUKCYJNE WELLCOME
STRONA 17

TEMAT NUMERU

**KONCEPCJA ŻYWIENIA
PROSIĄT AGRIFIRM
- OPINIE HODOWCÓW**

STRONA 18

DRODZY KLIENCI,

W tym numerze magazynu „Droga do Sukcesu” mogą Państwo przeczytać o wielu działaniach, które są niejako podsumowaniem zmian wprowadzonych w ubiegłym roku oraz poznać część planów na rok 2015. Dla Agrifirm Polska 2014 był rokiem kontynuowania wyzwań podjętych w połowie roku 2013, polegających na zmianie struktury funkcjonowania firmy niemalże we wszystkich działach; sprzedażowym, finansowym oraz operacyjnym. Dział sprzedaży, którym mam przyjemność kierować, został wzbogacony o większą ilość doradców ds. żywienia zwierząt oraz rozbudowaliśmy strukturę stanowiska kierownika regionalnego, co miało na celu poprawę bezpośrednich kontaktów z klientami. Kontynuując rozwijanie wcześniej ustalonej struktury, w połowie 2014 utworzyliśmy stanowisko kierownika sprzedaży i żywienia bydła, co oznacza dla Agrifirm zwiększenie aktywności i udziału rynkowego również w tej grupie zwierząt.

Od początku zmian jednym z najważniejszych celów firmy jest poprawa jakości produktów, które mają prowadzić do uzyskiwania jak najlepszych wyników końcowych na fermach naszych klientów. Istotny wpływ na końcowy rezultat ma jakość, ale nie tylko ta recepturowa, lecz także doradcza. W tym celu wdrożyliśmy program treningowy pod nazwą „Agrifirm Sales Academy”, w ramach którego wszyscy doradcy terenowi biorą udział w licznych szkoleniach, mających na celu pozyskiwanie doświadczeń praktycznych. Nawet najlepszy doradca i najlepsza ferma nie uzyskają dobrego wyniku, jeśli produkt nie będzie spełniał wysokich oczekiwań rynku. W ostatnich miesiącach przeprowadziliśmy w naszych zakładach wiele inwestycji, wpływających na poprawę jakości pasz. Więcej informacji na ten temat znajdziecie Państwo w dalszej części tego wydania magazynu.

W 2015 wprowadziliśmy lub jeszcze przeprowadzimy wiele działań, które wpłyną na poprawę jakości produktów i usług oferowanych przez Agrifirm Polska. Zwiększona aktywność wynika z jasno określonych zadań i celu, którym jest realizacja założonego budżetu, niezależnie od sytuacji na rynku. Wszyscy pracownicy zdają sobie doskonale sprawę, że aby osiągnąć cel należy konsekwentnie i nieustannie pracować nad poprawą i rozwojem własnych umiejętności, które mają wpływ na uzyskanie jak najlepszego wyniku końcowego.

Janusz Pacyna

DYREKTOR SPRZEDAŻY

AGRIFIRM POLSKA SP. Z O.O.

*Agrifirm Sales
Academy
- najlepsi doradcy
żywieniowi*

STRONA 5

*Dobrostan
w hodowli
brojlerów
- ograniczenia
i problemy
„kurzych łap”*

STRONA 11

Choroby metaboliczne - kwasica i ketoza

STRONA 20

Program żywienia indyków Impuls

STRONA 8

Spis treści

4 Trwa kampania wspierająca polskich rolników | 5 Agrifirm Sales Academy – najlepsi doradcy żywieniowi | 6 Wytwórnia w Szamotułach po gruntownej renowacji | 8 Program żywienia indyków Impuls | 9 Sposób na sukces w hodowli kur niosek reprodukcyjnych | 11 Dobrostan w hodowli brojlerów – ograniczenia i problemy „kurzych łap” | 15 Heatstop dobry sposób na pokonanie stresu ciepłego | 17 Wyniki produkcyjne Wellcome | 18 Koncepcja żywienia prosiąt Agrifirm – opinie hodowców | 20 Choroby metaboliczne – kwasica i ketoza | 22 Byliśmy na targach Ferma 2015 | 22 Dzień Rolnika w Gołańczy | 23 Wyniki konkursu kulinarnego | 23 Konkurs rysunkowy dla dzieci | 23 Siatkarki z Jankowa Przygodzkiego w nowych strojach

TRWA KAMPAANIA WSPIERAJĄCA POLSKICH ROLNIKÓW

*Przygotowana przez
Agrifirm kampania
„Najlepsze produkty...
możliwe dzięki
polskim rolnikom”,
w której promujemy
efekty pracy naszych
hodowców, wkroczyła
w kolejny etap.*

Promocyjne billboardy pojawiły się przy głównych polskich trasach oraz w miastach powiatowych.

Za nami również nagrania do pierwszego z serii filmów, w którym promujemy produkcję żywności w zdrowych i bezpiecznych warunkach. Plan zdjęciowy zorganizowaliśmy w gospodarstwie pana Adama Warnke, hodowcy krów mlecznych. Od wczesnych godzin porannych podglądaliśmy udój krów oraz prace w gospodarstwie. Efekt końcowy już niedługo będzie można obejrzeć na naszej stronie internetowej.

AGRIFIRM SALES ACADEMY

– NAJLEPSI DORADCY ŻYWIENIOWI

Polscy hodowcy są coraz bardziej nastawieni na osiągnięcie dobrych wyników zarówno produkcyjnych jak i ekonomicznych. Od firm paszowych oczekują nie tylko dobrych produktów, ale również profesjonalnego doradztwa. W odpowiedzi na ten trend zdecydowaliśmy się wdrożyć Agrifirm Sales Academy dla naszych specjalistów ds. żywienia. Celem cyklu szkoleniowego jest wykreowanie najlepszego i najbardziej profesjonalnego zespołu sprzedażowego na polskim rynku, który będzie w stanie sprostać każdemu wymaganiom stawianym przez naszych klientów.

Agrifirm Sales Academy jest dedykowany dla wszystkich naszych przedstawicieli handlowych. Chcemy poszerzyć ich wiedzę oraz ujednolicić standardy pracy. Aby wzmocnić efekty szkolenia, handlowców podzieliiliśmy na grupy w zależności od ich doświadczenia i posiadanej wiedzy. Cały cykl szkoleniowy podzielony został na trzy etapy:

➤ Pierwszy etap dedykowany jest głównie dla nowych pracowników. Podczas jego trwania zaznajamiają się z naszymi produktami, usługami oraz procesami wewnątrz firmy. Poznają technologię produkcji pasz oraz procedury zapewnienia jakości. Mają również okazję, aby towarzyszyć kierowcy podczas dostawy paszy.

➤ Drugim etapem Agrifirm Sales Academy jest trening sprzedażowy, organizowany we współpracy ze specjalistami z firmy

zewnętrznej, mającej duże doświadczenia w branży rolnej. Przygotowali dla nas indywidualny program oparty na naszej strategii sprzedażowej oraz dopasowany do indywidualnych potrzeb i wiedzy przedstawicieli handlowych.

➤ Ostatnim, ale nie mniej ważnym etapem ASA są zajęcia poszerzające wiedzę oraz udoskonalające umiejętności związane z zarządzaniem na fermie. Uczestnicy akademii pracują na fermie hodowlanej, uczestniczą w szkoleniach organizowanych przez lekarzy weterynarii oraz firmy oferujące

wyposażenie budynków produkcyjnych.

Po zakończeniu Agrifirm Sales Academy, każdy z jego uczestników otrzyma certyfikat, będący potwierdzeniem nabytych umiejętności. Jest on dowodem na to, że osoba taka posiada szeroką wiedzę dotyczącą hodowli zwierząt, kontroli oraz zarządzania na fermie. Ten cykl szkoleń ma na celu przede wszystkim zapewnienie Państwu jeszcze lepszej, bardziej profesjonalnej obsługi oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i pewności, które daje współpraca z Agrifirm.

The image shows a large industrial facility with a complex structure of grey steel beams and platforms. A prominent feature is a wide staircase with yellow handrails on the left side. Multiple levels of walkways and platforms are visible, also equipped with yellow railings. Large pipes and machinery are integrated into the structure. The floor is a smooth, grey concrete. In the bottom right corner, there is a pallet of white bags. The overall atmosphere is industrial and well-maintained.

**WYTWÓRNI
W SZAMOTUŁACH
PO GRUNTOWNEJ
RENOWACJI**

Po blisko trzyletnim okresie intensywnego procesu inwestycyjnego w wytwórni w Szamotułach zakończono modernizację linii produkcyjnych numer 2 i 3. Jednocześnie wyłączono z eksploatacji linię produkcyjną nr 1, której stan techniczny okazał się niewystarczający, aby zapewnić uzyskiwanie wysokich parametrów jakościowych gwarantowanych przez naszą firmę.

W trakcie zakończonej modernizacji zainwestowano głównie w linie granulowania, które zostały przebudowane w 100%.

Przed rozpoczęciem inwestycji zakład w Szamotułach wyposażony był w 6 granulatorów o łącznej wydajności poniżej 30t/h – wyjaśnia Marek Wróż, Dyrektor Operacyjny.

– Obecnie posiadamy dwie nowe linie granulowania, wyposażone w dwa granulatory polskiej konstrukcji, które pozwalają osiągać maksymalną łączną wydajność do 40t/h. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych, energooszczędnych urządzeń byliśmy w stanie obniżyć zużycie energii, pomimo zwiększenia wydajności obu linii produkcyjnych.

Zainstalowano także nowy młyn i mieszalnik, oba wyprodukowane przez szwajcarską firmę Buhler. Linie produkcyjne 2 i 3 wyposażono

w systemy automatycznego dozowania mikroskładników oraz profesjonalne systemy aspiracyjne, które pozytywnie wpłynęły na warunki pracy.

Poza obniżeniem kosztów energii uzyskaliśmy wzrost wydajności całego zakładu. Od momentu rozpoczęcia modernizacji, kiedy wydajność zakładu kształtowała się na poziomie 1,6t/mhr, obserwujemy jej ciągły wzrost. W kwietniu tego roku przekroczyliśmy poziom 2,5t/mhr, ale nasze plany są dużo bardziej ambitne. Możemy powiedzieć, że nasz zakład jest przygotowany do realizacji ambitnych planów związanych z rozwojem Agrifirm na polskim rynku – mówi Marek Wróż.

– Dzięki przeprowadzonej modernizacji możemy dostarczać naszym klientom produkty o najwyższej jakości.

Teraz jesteśmy gotowi do współpracy z najbardziej wymagającymi hodowcami – wyjaśnia Janusz Pacyna, Dyrektor Sprzedaży.

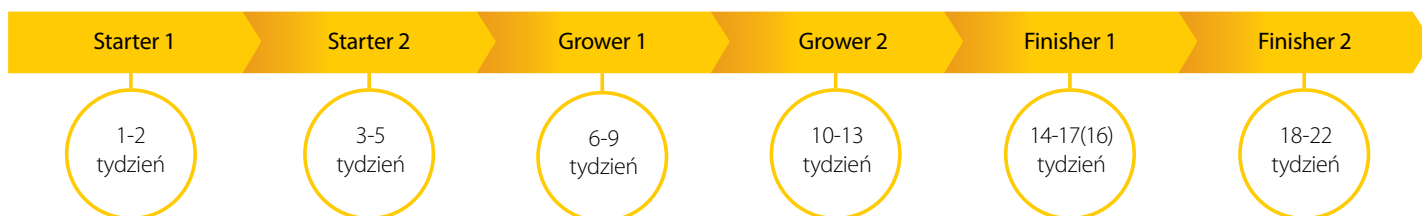
– Dobre maszyny i pracownicy z pasją do swojej pracy są podstawą do dalszego rozwoju i ekspansji naszej firmy.

PROGRAM ŻYWIENIA INDYKÓW IMPULS

Wychodząc naprzeciw coraz większym oczekiwaniom ze strony hodowców indyków wprowadziliśmy na rynek linię pasz pełnoporcjowych Impuls, przeznaczoną dla tej grupy zwierząt.

Program podzielony został na sześć etapów:

Poszczególne fazy tuczu zostały tak ułożone, aby maksymalnie wykorzystać potencjał produkcyjny indyków i indorów. Pasze Starter produkowane są w formie kruszonki, która umożliwia jak najlepsze pobranie i wykorzystanie paszy przez młode ptaki. Pozostałe produkty z tej linii produkowane są w formie granulatu.

Indyki w swojej budowie anatomicznej cechują się stosunkowo krótkim układem pokarmowym, dlatego ważne jest, aby pasza posiadała odpowiedni poziom wartości odżywczych. Pasje Impuls charakteryzują się wysokim poziomem odpowiednio zbilansowanego białka. Szczególnie istotne jest to w dwóch pierwszych fazach tuczu.

	Starter1	Starter2	Grower1	Grower2	Finisher1	Finisher2
Białko	27,4%	26,4%	22,4%	18,2%	17,2%	15,4%

Linia Impuls została wzbogacona o enzymy paszowe, które w swoim działaniu poprawiają strawność paszy i dostępność składników pokarmowych zawartych w produkcie. Pasje od fazy Starter1 do Grower2 posiadają w swym składzie kokcydiostatyki, w programie podstawowym jest to monoenzyma. Produkt został wzbogacony również w dodatki poprawiające funkcjonowanie wątroby, w celu poprawy zdrowotności oraz zmniejszenia ilości upadków. Poprawiliśmy także bilans witaminowy, aby umożliwić ptakom optymalny wzrost, nie obciążając jednocześnie układu pokarmowego.

Linia „Impuls” daje hodowcy możliwość uzyskania bardzo dobrych wyników produkcyjnych, zmniejszając przy tym ponoszone nakłady finansowe. Zachęcamy do wypróbowania naszej nowej linii pasz w swoim gospodarstwie.

SPOSÓB NA SUKCES

w hodowli kur niosek reprodukcyjnych

W ofercie Agrifirm nasi klienci znajdują program żywienia kur niosek reprodukcyjnych, na którym można osiągać rewelacyjne wyniki hodowlane, czego dowody znaleźliśmy podczas wizyty u pana Tadeusza Michalskiego, hodowcy z okolic Kórnik (woj. wielkopolskie).

Pan Tadeusz prowadzi hodowlę od 2006 roku. Początkowo, w dwóch zaadoptowanych do tego celu budynkach, zajmował się zarówno odchovem kur, jak i produkcją jaj.

W 2009 roku zdecydował o budowie nowego obiektu, o powierzchni 15 600 m², przystosowanego wyłącznie do chowu kur w okresie produkcyjnym. Od tego momentu zmienił też nieco swój profil produkcyjny. Całkowicie zrezygnował z odchovu. Kury trafiają do niego w wieku 19 tygodni z odchowalni, której właścicielem jest odbiorca jajek. Ptaki są już po uprzednich szczepieniach oraz zabiegach profilaktycznych.

W czasie jednego cyklu hodowca wstawia 10 tysięcy kur oraz 900 kogutów. W okresie pierwszych 3-4 tygodni kury przygotowu-

wane są do nieśności za pomocą odpowiedniego natężeniem światła, wydłużania dnia świetlnego oraz zwiększania ilości podawanej paszy. Ptaki, dobrze przygotowane do okresu nieśności, rozpoczynają znosić pierwsze jaja w wieku 23 tygodni życia. Właściwy cykl produkcji jaj trwa od 24 do 60 tygodnia. Raz w tygodniu jaja odbierane są przez wylęgarnię, a rozliczanie z hodowcą odbywa się na podstawie wartości biologicznej jaj.

W zakończonym właśnie rzucie udało nam się osiągnąć znakomite wyniki – przynajmniej pan Michalski. – Średnia ilość jaj wylęgowych w przeliczeniu na jedną kurę wyniosła 191,7 sztuk, natomiast średnia ilość wszystkich jaj w przeliczeniu na kurę – 208 sztuk.

Tabela 1. Wyniki hodowlane z ostatniego cyklu produkcyjnego.

Wiek (tygodnie)	Ilość kur (szt.)	Ilość kogutów (szt.)	Produkcja nieśna (szt.)	Jaja wylęgowe (szt.)	Waga jaj (g)
23	10 986	1 042	5 865	782	50,0
24	10 979	1 017	26 289	10 211	51,2
25	10 965	1 013	50 836	31 829	52,2
26	10 954	1 008	64 533	52 789	53,9
27	10 940	988	67 906	60 931	55,5
28	10 923	985	69 007	63 566	56,5
29	10 909	985	69 625	65 590	57,0
30	10 903	979	70 229	66 061	57,5
31	10 890	974	69 291	66 294	58,0
32	10 880	968	68 968	66 028	58,3
33	10 869	960	67 835	65 000	58,5
34	10 841	956	67 225	64 294	59,6
35	10 816	950	66 389	63 618	60,2
36	10 790	949	65 396	62 982	61,2
37	10 772	938	63 544	61 229	62,0
38	10 752	935	62 575	60 020	62,6

DRÓB

Wiek (tygodnie)	Ilość kur (szt.)	Ilość kogutów (szt.)	Produkcja nieśna (szt.)	Jaja wylęgowe (szt.)	Waga jaj (g)
39	10 732	921	61 137	58 716	63,3
40	10 715	914	59 626	57 066	64,2
41	10 693	910	59 353	57 030	64,5
42	10 668	1 063	57 626	55 309	65,0
43	10 633	1 055	57 254	54 454	65,5
44	10 604	1 048	56 201	53 707	66,0
45	10 579	1 040	54 732	52 034	66,4
46	10 547	1 033	53 140	50 409	66,5
47	10 527	1 028	51 412	48 754	66,8
48	10 498	1 026	51 062	48 363	66,9
49	10 471	1 021	50 773	47 531	67,0
50	10 443	1 019	49 567	46 029	67,2
51	10 420	1 014	47 176	44 054	67,4
52	10 385	1 011	45 474	42 700	67,6
53	10 352	1 009	43 206	40 393	67,9
54	10 310	1 007	41 959	39 068	68,1
55	10 272	1 004	41 250	38 103	68,4
56	10 233	1 002	39 965	36 472	68,8
57	10 059	1 000	40 244	36 259	69,2
58	9 662	990	38 596	34 202	69,4

Tabela 1. Wyniki hodowlane z ostatniego cyklu produkcyjnego (ciąg dalszy).

Zapytaliśmy hodowcę co wpływa na osiągnięcie tak dobrych rezultatów. – *Już od samego początku należy zwrócić uwagę na odpowiednie przygotowanie budynków. Jakość i dobra kondycja odchowanych kur również odgrywają tutaj istotną rolę* – uważa pan Tadeusz. – *Pasza, musi być odpowiednio zbilansowana i przede wszystkim stabilnej i dobrej jakości.*

Na fermie stosowane są dodatki, które pozytywnie wpływają na wyniki produkcyjne, między innymi preparaty ziołowe chroniące wątrobę, probiotyki, witaminy oraz produkty na bazie czosnku, podnoszące odporność i poprawiające florę bakteryjną. W hodowli niosek reprodukcyjnych istotne jest także podawanie preparatów na bazie biotyny i cynku, które pozytywnie wpływają na opierzenie. *Gdy ptaki zaczynają gubić pióra, nie pozwalają się kryć, spada zapłodnienie i procent wylęgu* – tłumaczy pan Michalski. – *Aby zapobiec takiej sytuacji 8 razy w ciągu cyklu podajemy im biotynę z cynkiem. Należy*

również pamiętać o podawaniu preparatów nawadniających w czasie upałów oraz zakwaszaczy przy kolejnych dostawach paszy, wtedy kury lepiej reagują na zmiany. Wykorzystywanie opisanych powyżej preparatów pozwala unikać stosowania antybiotyków, co również pozytywnie wpływa na osiągnięte rezultaty.

W hodowli ważne jest także odpowiednie zarządzanie oraz obserwacja stada i szybka reakcja na pojawiające się problemy. *Moje wyniki to po części zasługa pracowników, którzy codziennie doglądają stada* – wyjaśnia pan Tadeusz. – *Przez lata doświadczeń zdobyli potrzebną wiedzę, potrafią wychwycić problemy, zasygnalizować je oraz odpowiednio zareagować.* Hodowca prowadzi bardzo szczegółową dokumentację, gromadzi i monitoruje uzyskiwane rezultaty oraz parametry hodowli. Na jej podstawie wyciąga odpowiednie wnioski oraz wprowadza konieczne modyfikacje.

Właściwe żywienie to kolejny, niezwykle istotny czynnik. W tym zakresie hodowca od roku współpracuje z Agrifirm. *Nie byłem do końca zadowolony z poprzedniego dostawcy paszy. Miałem wrażenie, że lekceważy moje zdanie i nie liczy się z moją opinią. Dlatego właśnie zacząłem szukać alternatywy* – opowiada pan Michalski. – *Agrifirm polecił mi lekarz weterynarii, który opiekuje się stadem. Oplaciło się, w pierwszym rzucie, podczas którego za żywienie odpowiedzialna była Wasza firma osiągnąłem wyniki najlepsze od lat.* We współpracy z Agrifirm hodowca ceni sobie przede wszystkim doradztwo i szybką reakcję na zaistniałe sytuacje. *Doradztwo firmy paszowej jest dla mnie bardzo ważne* – twierdzi. – *Trafne uwagi specjalisty ds. żywienia i jego wsparcie zapewniają mi spokój oraz bezpieczeństwo. Mam pewność, że wszystko będzie w jak najlepszym porządku.*

DOBROSTAN W HODOWLI BROJLERÓW

– ograniczenia i problemy „kurzych łap”

W ostatnim czasie bardzo popularne stały się kwestie dotyczące dobrostanu zwierząt. Ma to zapewne związek z pracami nad ustawą, która będzie regulowała te kwestie. Przede wszystkim należy pamiętać, że za zapewnienie dogodnych warunków dla drobiu hodowanego w zamkniętych budynkach odpowiedzialność ponosi osoba prowadząca hodowlę.

Marcin Matuszak
Specjalista ds. żywienia drobiu

Drób hodowlany przez całe swoje życie przebywa w warunkach chowu klatkowego lub podłogowego. Dla brojlerów kurzych w polskich warunkach stosuje się chów podłogowy czyli taki, gdzie ptaki mogą swobodnie przemieszczać się po budynku, po ściółce lub rusztach. W zależności od technologii chowu, podłożem może być np. ściółka słomiasta, wióry drzewne. Utrzymanie ściółki w czystości gwarantuje przyjazne warunki życia dla młodych broilerów. Aby zachowała ona swoje właściwości, powinna być przechowywana w suchych i przewiewnych budynkach, a przed zastosowaniem powinna być rozdrobniona, gdyż zabieg ten gwarantuje lepsze wchłanianie wody.

Właściwości higroskopijne różnych materiałów ściółkowych obrazuje zamieszczona tabela.

Rodzaj materiału	Ilość wody (kg)
Wióry drzewne (z drzew liściastych)	145
Trociny	152
Słoma pszenna	257
Słoma żytnia	265
Sieczka słomiasta	280
Torf	404

DRÓB

Niezależnie od tego jaka ściółka zostanie zastosowana należy regularnie prowadzić jej pielęgnację poprzez dościelanie i przetrząsanie. Zabiegi te mają na celu lepsze wiązanie wody i chronią przed ubiciem podłoża. W momencie powstania nieprzepuszczalnej skorupy z zalegającej ściółki tworzą się niebezpieczne warunki dla życia ptaków. Takie podłoże staje się idealnym środowiskiem życia dla licznych bakterii chorobotwórczych, a ptaki zagrożone są chorobami spodnich części łap, które wywołują silny ból i zniechęcają je do pobierania paszy i wody.

Obsada kurcząt broilerów w kurniku

Zgodnie Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu ustalania poziomu obsady kurcząt broilerów w kurniku, w którym są one utrzymywane (Dz. U. Nr 223, poz. 1784), poziom obsady kurcząt przeprowadza właściciel kurnika lub jego opiekun. Poziom obsady określa się na podstawie łącznej wagi kurcząt przypadających na m² stale dostępnej dla nich powierzchni.

Obliczenia łącznej masy kurcząt dokonuje się:

> w siódmym dniu ich życia, a następnie każdego siódmego dnia kończącego kolejny tydzień tuczu, poprzez wykonanie kolejno następujących czynności:

- a) *zważenie co najmniej 1% losowo wybranych kurcząt znajdujących się tego dnia w kurniku na tej samej powierzchni użytkowej;*
- b) *obliczenie średniej masy zważonych kurcząt;*
- c) *pomnożenie ich średniej masy przez liczbę ptaków znajdujących się w kurniku na tej samej powierzchni użytkowej i podzielenie przez stale dostępną im powierzchnię użytkową wyłożoną ściółką, wyrażoną w m²;*

> w dniu odstawienia brojlerów do ubojni, poprzez wykonanie kolejno następujących czynności:

- a) *obliczenie średniej masy odstawianych brojlerów;*
- b) *pomnożenie ich średniej masy przez liczbę kurcząt znajdujących się w kurniku na tej samej powierzchni użytkowej i podzielenie przez stale dostępną im powierzchnię użytkową wyłożoną ściółką, wyrażoną w m².*

Minimalne warunki utrzymywania kurcząt brojlerów określa w Rozdziale 5 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy

ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 56, poz.344). Kurczęta brojlery utrzymuje się w kurniku, w którym maksymalne zagęszczenie obsady wynosi 33 kg/m².

Kurnik dla kurcząt brojlerów wyposaża się w:

- > urządzenia do karmienia: liniowe pojemniki na paszę, których minimalną długość linii brzegu ustala się, mnożąc 0,07 m przez liczbę kurcząt, lub kołowe pojemniki na paszę, których minimalną długość linii brzegu ustala się, mnożąc 0,03 m przez liczbę kurcząt;
- > urządzenia do pojenia: liniowe pojemniki na wodę, których minimalną długość linii brzegu ustala się, mnożąc 0,02 m przez liczbę kurcząt, lub kołowe pojemniki na wodę, których minimalną długość linii brzegu ustala się, mnożąc 0,01m przez liczbę kurcząt, lub poidła kropelkowe lub kubeczkowe, przy czym poidło powinno przypadać nie więcej niż na 10 kurcząt brojlerów;
- > ściółkę.

W kurniku dla brojlerów minimalizuje się poziom hałasu. Kurnik, jego wyposażenie oraz znajdujący się w nim sprzęt należy czyścić i odkażać, a ściółkę wymieniać przed każdym umieszczeniem w nim nowego stada kurcząt brojlerów.

Brojlery mogą być utrzymywane w kurniku, w którym maksymalne zagęszczenie obsady wynosi 39 kg/m², jeżeli kurnik ten spełnia w/w wymagania, a także właściciel kurnika prowadzi, przechowuje, aktualizuje i udostępnia dokumentację zawierającą szczegółowe opisy systemu produkcji, w szczególności plan kurnika, w tym wymiary powierzchni użytkowej, opis systemu wentylacji oraz, jeżeli to konieczne, schładzania i ogrzewania wraz z jego lokalizacją, plan wentylacji zawierający docelowe parametry jakości powietrza, takie jak prędkość przepływu powietrza i temperatura, informacje dotyczące systemów karmienia i pojenia oraz ich lokalizacji, systemów alarmowych i awaryjnych systemów zasilania w przypadku awarii wyposażenia elektrycznego lub mechanicznego niezbędnego dla zdrowia i dobrostanu zwierząt, informacje o typie używanej podłogi i ściółki. Hodowca powinien niezwłocznie przekazywać powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na lokalizację kurnika informacje o wszelkich zmianach wyposażenia lub procedur mogących wywrzeć wpływ na dobrostan kurcząt brojlerów.

Przy tak zwiększonej obsadzie systemy wentylacji powinny zapewniać:

- a) stężenie amoniaku (NH_3), mierzone na poziomie głów kurcząt poniżej 20 ppm oraz stężenie dwutlenku węgla (CO_2) poniżej 3 000 ppm;
- b) temperaturę wewnątrz kurnika nieprzekraczającą temperatury na zewnątrz więcej niż o 3° C, jeżeli temperatura na zewnątrz kurnika mierzona w cieniu przekracza 30°C;
- c) średnią wilgotność względną mierzoną wewnątrz kurnika w okresie 48 godzin nieprzekraczającą 70 %, jeżeli temperatura na zewnątrz kurnika jest niższa niż 10°C.

W pewnych sytuacjach maksymalne zagęszczenie w kurniku może wynosić do 42 kg/m². W takim przypadku budynek produkcyjny musi spełniać w/w wymagania, jak również kontrole gospodarstwa, w którym utrzymuje się kurczęta brojlery, przeprowadzone w okresie ostatnich 2 lat przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na lokalizację kurnika nie mogą wykazywać żadnych nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony zwierząt. Skumulowany wskaźnik śmiertelności dziennej, co najmniej w siedmiu kolejno sprawdzonych stadach z tego kurnika, powinien wynosić poniżej wartości 1 % + 0,06 % pomnożonej przez wiek stada w dniu uboju podany w dniach.

Wytyczne dotyczące kontroli dobrostanu kurcząt broilerów

Kontrola dobrostanu kurcząt prowadzona jest nie tylko w trakcie obecności urzędowego lekarza weterynarii w gospodarstwie, lecz również w czasie badania poubojowego w rzeźni. Badanie dotyczy dobrostanu stada utrzymywanego w tym samym czasie, w jednym kurniku. Grupę do badania szacuje się według reguły jedna łapka na 100 ptaków. Dobrostan brojlerów ocenia się w oparciu o wygląd spodnich części łap. Takiej kontroli powinna podlegać każda partia brojlerów pochodzących z gospodarstwa na terytorium Polski. Na podstawie art. 12 g ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, podmiot prowadzący rzeźnię ma obowiązek gromadzić, a urzędowy lekarz weterynarii kontrolować dokumenty towarzyszące przesyłce brojlerów, zawierające dane dotyczące gospodarstwa, kurnika z którego pochodzą kurczęta, liczby ptaków padłych podczas transportu, nazwę mieszańca kurcząt, czy też wskaźnika śmiertelności.

Ocena zmian zapalnych na skórze podszwy

Do oceny wykorzystuje się tylko lewe lub tylko prawe łapki, po to, aby nie dochodziło do badania dwóch łapek pochodzących od jednego osobnika.

Skala oceny:

- 0 = > Brak zmian;
- 1 = > Powierzchnowe zmiany i przebarwienia;
- 2 = > Głębokie zmiany ze strupem i owrzodzeniem.

Po dokonaniu oceny :

- > Liczba łapek ocenionych na 0 jest mnożona przez 0;
- > Liczba łapek ocenionych na 1 mnożona jest przez 0,5;
- > Liczba łapek oceniona na 2 mnożona jest przez 2.

Ogólna liczba punktów:

- > < 40 pkt: bez uwag;
- > 41 - 80 pkt: niski poziom nieprawidłowości;
- > > 80 pkt: wysoki poziom nieprawidłowości.

Działania urzędowego lekarza weterynarii

W momencie stwierdzenia po raz pierwszy średniego poziomu dobrostanu lekarz weterynarii odnotowuje ten fakt w dzienniku badania poubojowego. Jednak gdy po raz kolejny zostanie odnotowany niski lub średni poziom dobrostanu o wynikach kontroli powiadomiony zostaje lekarz weterynarii nadzorujący gospodarstwo, w których hodowane są kurczaki, w załączeniu przesyłana jest kompletna dokumentacja. Kolejnym krokiem jest przeprowadzenie kontroli dobrostanu przez powiatowego lekarza weterynarii, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, wydana zostaje decyzja administracyjna nakazująca podjęcie środków naprawczych. Gdy podczas kontroli sprawdzającej nie widać poprawy może zostać wdrożone postępowanie w celu egzekucji decyzji tj. grzywna.

**WIĘKSZA
EFEKTYWNOŚĆ
HODOWLI
I LEPSZE
REZULTATY**

możliwe
dzięki paszy
Royal

Linia Royal to wyjątkowa oferta pasz dla brojlerów, stworzona z myślą o profesjonalnych hodowcach.

- > Doskonały sposób na podniesienie efektywności hodowli oraz poprawę rezultatów
- > Dodatek pełnych ziaren pszenicy stymuluje układ pokarmowy i wspomaga proces trawienia

Wszystkie nasze wyroby produkowane są zgodnie ze standardem GMP+, gwarantującym bezpieczeństwo pasz oraz ich zrównoważone wytwarzanie.

szczegóły na www.agrifirm.pl

Na nadchodzące upalne lato wprowadziliśmy do swojej oferty produkt Heatstop – rewelacyjne rozwiązanie na redukcję stresu cieplnego u ptaków.

HEATSTOP DOBRY SPOSÓB NA POKONANIE STRESU CIEPLNEGO

Heatstop jest rozpuszczalnym w wodzie suplementem zapobiegającym występowaniu stresu cieplnego u drobiu. Dzięki zawartości różnorodnych buforów oraz specyficznych elektrolitów, zapobiega kwasicy krwi i kompensuje podwyższone pH. Ponadto, aby zredukować stres cieplny zawiera dodatek specyficznych witamin.

Korzyści wynikające ze stosowania Heatstop to przede wszystkim:

- Poprawa poboru paszy i lepsze wyniki produkcyjne;
- Niższa śmiertelność;
- Utrzymanie odpowiedniego pH krwi ptaków;
- Zwiększenie odporności na ciepło oraz ograniczenie wzrostów temperatury ciała.

Heatstop stosuje się w zależności od nasilenia stresu cieplnego (temperatura/wilgotność). Może być dodawany bezpośrednio do paszy lub wody pitnej. W przypadku gdy Heatstop dodajemy do wody, codziennie powinien być przygotowany świeży roztwór.

Dawkowanie	Dozowanie paszy (do 1 tony)	Dozowanie wody (na 1000 l)
Brojlery (21-28 dni)	3 kg	2 kg
Brojlery (29 dzień-ubój)	5 kg	2 kg
Kury nioski	3 kg	2 kg
Stado rodzicielski	3 kg	2 kg

Zachęcamy do wypróbowania produktu na Państwa fermie!

Wypróbuj WellCome

szczególności na
www.agrifirm.pl

PROMOCJA

Tylko teraz do każdego 300 kg prestarteru
otrzymają Państwo jedną rolkę papieru
Horka 200m w cenie **1zł**

Promocja trwa do **30** września 2015 roku

WYNIKI PRODUKCYJNE WELLCOME

WellCome to innowacyjny prestarter, który zapewne większość z Państwa miała już okazję wypróbować.

Można go stosować nie tylko dla brojlerów, ale także dla kaczek czy też indyków.

W tym numerze naszego magazynu chcieliśmy podzielić się z Państwem wynikami produkcyjnymi, jakie osiągają nasi hodowcy stosujący WellCome na swoich fermach.

W poniższej tabeli znajduje się zestawienie wyników osiągniętych przez hodowcę, który od dłuższego czasu stosuje WellCome:

Data wstawienia	Ilość ptaków	Rasa	Waga –dzień 0 (g)	Waga – 7 dni (g)	BW (kg)	FCR (kg)	Długość cyklu
2014-08-20	20 000	Ross	40,5	197	2,62	1,65	39
2014-08-20	20 000	Ross	38	199	2,53	1,63	39
2014-10-18	19 840	Cobb	41	215	2,65	1,69	40
2014-10-16	19 600	Ross	38,7	192	2,59	1,68	38
2014-12-10	20 070	Ross	40,8	195	2,93	1,74	41
2014-12-10	20 250	Ross	43,4	202	2,86	1,66	39,6
2014-12-12	21 240	Ross	42	188	2,82	1,71	42
2015-02-10	20 000	Ross	40	188	3,04	1,68	43
2015-02-10	20 000	Ross	40	190	2,64	1,62	39
2015-02-10	20 000	Ross	41	195	2,72	1,65	41

Dokonałiśmy również porównania średnich wyników osiągniętych przez naszych klientów w ubiegłym roku w podziale na dwie grupy. W pierwszej z nich znalazły się wyniki z rzutów, podczas których stosowano WellCome, w drugiej natomiast bez zastosowania naszego prestartera.

	Długość cyklu (dni)	Śmiertelność (%)	EWV	BW (kg)	FCR (kg)	FC1500	Przyrosty g/dzień
WellCome	43,33	3,3	346,33	2,69	1,74	1,26	62,31
Bez WellCome	43,67	4,28	332,67	2,63	1,75	1,30	60,50

W przypadku zastosowania Wellcome zauważyć można lepsze wyniki produkcyjne, wyższą wagę przy niższym zużyciu paszy. Ma to miejsce szczególnie w sytuacji, gdy mamy do czynienia z małymi pisklakami. Obserwujemy również niższą śmiertelność, a wyższe przyrosty dziennie przyczyniają się do skrócenia długości cyklu produkcyjnego.

W ostatnim czasie wprowadziliśmy dodatkowe udogodnienie dla hodowców zainteresowanych Wellcome. W naszym programie Nowe Technologie dostępny jest wózek do rozwijania papieru dla piskląt, urządzenie przydatne przy rozsypywaniu prestartera.

Nie pozostaje nam nic innego jak tylko zachęcić Państwa do stosowania WellCome.

KONCEPCJA ŻYWIENIA PROSIĄT AGRIFIRM

opinie hodowców

Oferowana przez nas koncepcja żywienia prosiąt cieszy się coraz większą popularnością wśród polskich hodowców. W tym numerze magazynu zamieszczamy opinię kilku z nich.

**Sławomir
Maćkowiak**

Pan Sławomir od 16 lat prowadzi rodzinne gospodarstwo. Początkowo zajmował się hodowlą w cyklu zamkniętym, a później wyspecjalizował się w produkcji prosiąt. Obecnie posiada 100 loch, a w najbliższej przyszłości planuje rozbudowę, dzięki której będzie mógł zwiększyć produkcję o 100%.

Odchowane prosięta sprzedają w wadze 28 – 30kg, osiągają ją w wieku 10 tygodni – opowiada hodowca. – Aby utrzymać stabilną sytuację finansową, muszę pamiętać o zachowaniu kilku istotnych elementów. Są to przede wszystkim produkcja prosiąt na stabilnym poziomie, ich stali, dobrzy odbiorcy oraz jak najniższy koszt kilograma przyrostu. Aby uzyskać dobre wyniki produkcyjne ważne jest odpowiednie zarządzanie stadem oraz utrzymania odpowiednich warunków w budynkach produkcyjnych. Na fermie stosuję automatyczne alarmy, które informują mnie o wystąpieniu jakichkolwiek nieprawidłowości. Szczególną uwagę zwracam na utrzymanie odpowiedniej temperatury. W okresie

około odsadzeniowym wynosi ona około 24°C, natomiast dla prosiąt przebywających w odchowni powoli ją zmniejszam, najpierw do 20°C, a w momencie tuż przed sprzedażą nawet do 18°C. Bardzo ważną rolę w hodowli prosiąt odgrywa również ich żywienie, odpowiednio zbilansowana dieta, która zaspokoi ich wymagania pokarmowe. W tym zakresie od dwóch lat współpracuję z Agrifirm. Już kilka dni po oproszeniu zaczynam podawać Babito, rozsypuję je w małych ilościach na podłogę. Po około 1,5 tygodnia zaczynam łączyć ten produkt z prestarterem Vitapops Gold Hybrid, a około tygodnia przed odsadzeniem całkowicie przechodzę na prestarter, który stosuję do 2 tygodni po odsadzeniu. Na końcowym etapie w odchowni prosięta karmię Starterem Platinum Hybrid. Produkty oferowane przez Agrifirm są bardzo dobre, podczas ich stosowania nie zauważyłem żadnych problemów zdrowotnych ani żywieniowych. Pasza sprawdza się szczególnie, gdy w miocie występują nieco gorsze prosięta. Bardzo szybko nadrabiają zaległości wagowe i łatwo dochodzą do wagi 30kg. Poza dobrymi produktami, w Agrifirm podoba mi się dobra obsługa i organizacja kwestii logistycznych. Początkowo kupowałem produkty workowane, od roku jednak zacząłem stosować pasze luzem. Jest taniej i wygodniej. Dodatkowym udogodnieniem jest sms-owe powiadamianie o terminie dostawy. Po otrzymaniu numeru do kierowcy mogę się z nim skontaktować i ustalić dogodną dla mnie godzinę dostawy. Podsumowując Agrifirm to świetne produkty i dobra obsługa.

TRZODA CHLEWNA

Eugeniusz
Kmieć

Pan Eugeniusz hodowlą trzody chlewnej zajmuje się od 2008 roku. Zaczynał od tuczu, a gdy w październiku 2013 roku zasiedlił nowy obiekt, działalność swojego gospodarstwa rozszerzył również o produkcję prosiaków. Obecnie posiada 168 loch, dla których średnia liczba odsadzonych prosiąt wynosi ponad 12,5 sztuk/ maciorę.

W hodowli prosiąt za kluczowe elementy uważam monitoring, kontrolę oraz przegląd stada – mówi pan Eugeniusz. – Na bieżąco analizuję wyniki produkcyjne i te lochy, które uzyskują poniżej 26 prosiąt w skali roku usuwam, a na ich miejsce wstawiam nowe. Ważna jest również profilaktyka prozdrowotna oraz odpowiednie przygotowanie zwierząt do sprzedaży. Z doświadczenia zauważyłem, że mniejsze prosiaki są chętniej kupowane, dlatego też odchowu-

ję je do wagi około 22 – 24 kg. Dzięki zachowaniu odpowiednich warunków środowiskowych oraz właściwemu żywieniu uzyskują je w wieku 8 tygodni. W kwestii żywienia zaufałem Agrifirm. Przygodę z produktami Waszej firmy rozpocząłem w 2013 roku, kiedy to postanowiłem wypróbować pasze dla tuczników. Sugerowałem się wtedy dobrymi opiniami innych hodowców i nie zawiodłem się. Kiedy wystartowałem z produkcją prosiąt rozpocząłem poszukiwania odpowiednich dla nich produktów, pozwalających osiągać najlepsze wyniki hodowlane. Przetestowałem kilka pasz przodujących na polskim rynku producentów. Po porównaniu wyników stwierdziłem, że w chwili obecnej Agrifirm posiada najlepszą ofertę. Stosuję kompleksowy program żywienia, składający się z Babito, prestartera Vitapops Gold Hybryd oraz startera Platinum Hybryd. Również lochy częściowo żywią paszą z Waszej firmy. W stadzie żywionym przez Agrifirm obserwuję wysoką masę urodzeniową prosiąt oraz brak jakichkolwiek problemów przy porodach. Doradztwo żywieniowe w Agrifirm jest profesjonalne i na wysokim poziomie, co również jest ważne dla hodowcy. Chętnie korzystam także z możliwości, które daje mi program Nowe Technologie. W jego ramach wyposażylem moje fermy w silosy paszowe. To duże udogodnienie dla hodowców takich jak ja, innowacyjnych, myślących o dalszym rozwoju.

Artur
Molski

Pan Artur pierwsze kroki w produkcji prosiąt stawiał 6 lat temu. Zaczynał dość skromnie, aby w ciągu ostatnich trzech lat zwiększyć ilość loch do 80 sztuk. Swoje stado podzielił na cztery grupy i prowadzi je w systemie 5-tygodniowym. Dzięki takiemu nietypowemu podejściu udaje mu się uzyskać większą grupę prosiąt do sprzedaży. W ubiegłym roku średnia ilość prosiąt uzyskanych od jednej lochy wyniosła 27 sztuk. Prosiaki odsadza pomiędzy 26 a 28 dniem w średniej wadze 7,35 kg, a sprzedaje w wieku 8 tygodni, kiedy to osiągają wagę około 20 - 25 kg.

Szczegółową uwagę przywiązuję do stałego monitoringu wyników – podkreśla hodowca. – Dzięki temu w łatwy sposób mogę nie tylko oszacować swoje zyski, ale także odpowiednio wcześniej zareagować na pojawiające się problemy. W żywieniu stosuję produkty Agrifirm: Babito, prestarter Vitapops Gold Hybryd oraz starter Platinum Hybryd. Do momentu sprzedaży prosiąt zużycie paszy na 1 kg przyrostu wynosi 1,6 kg, a średnie dzienne przyrosty kształtują się na poziomie 400 g. Już od pierwszych dni życia prosięta bardzo chętnie pobierają Babito, dzięki jego zachęcającemu zapachowi. Uważam, że żadna firma paszowa nie ma tak dobrego produktu mlekozastępczego. Dzięki paszy Agrifirm prosiaki osiągają bardzo dobre przyrosty, nie występują również żadne problemy ani biegunki. Poza produktami dla prosiąt stosuję również koncentrat dla loch z Waszej firmy. Od czasu gdy zacząłem z niego korzystać zauważyłem zwiększenie wagi odsadzeniowej prosiąt o około 0,5 kg. Współpraca z Agrifirm układa mi się bardzo dobrze. Jestem zadowolony z obsługi i doradztwa. Cenię sobie również pomoc, jaką firma oferuje przy sprzedaży moich prosiąt. Jest to dla mnie szczególnie istotne ze względu na plany dalszego rozwoju. W przyszłości chciałbym wybudować nowe obiekty i

CHOROBY METABOLICZNE – KWASICA I KETOZA

Katarzyna Jakubowicz
Specjalista ds. żywienia przeżuwaczy

Nieprawidłowe żywienie bydła, a zwłaszcza krów mlecznych może doprowadzić do zaburzeń metabolicznych, które są związane ze skomplikowanymi procesami fermentacyjnymi, zachodzącymi w przedżołądkach. Choroby te mają bezpośredni wpływ na rozród oraz wydajność krów, a wycieńczony organizm staje się podatny na infekcje bakteryjne, wirusowe oraz grzybiczne.

wynikające z nieprawidłowego żywienia to m.in. kwasica i ketoza.

Główną przyczyną kwasicy jest nadmierna ilość w dawce pokarmowej łatwo fermentujących węglowodanów, powodujących obniżenie pH płynu żwaczowego poniżej 5, a także zbyt rozdrobione pasze objętościowe. Gdy frakcje paszy objętościowej mają odpowiednią długość oraz są dobrze wymieszane (żywienie TMR) krowy chętnie pobierają paszę bez efektu separowania, w wyniku czego mamy odpowiednią strawność.

Następstwem prawidłowego funkcjonowania żwacza jest odłykiwanie i przeżuwanie, co powoduje wydzielanie dużej ilości śliny, która jest doskonałym naturalnym buforem. Innym możliwym powodem wystąpienia tej choroby jest zbyt „krótki stół paszowy” oraz dominacja w stadzie. Starsze, dominujące krowy podchodzą pierwsze do stołu paszowego i wyjadają najbardziej smaczne, sprzyjające kwasicom pasze.

Nieprawidłowe żywienie bydła, a zwłaszcza krów mlecznych może doprowadzić do zaburzeń metabolicznych, które są związane ze skomplikowanymi procesami fermentacyjnymi, zachodzącymi w przedżołądkach. Choroby te mają bezpośredni wpływ na rozród oraz wydajność krów, a wycieńczony organizm staje się podatny na infekcje bakteryjne, wirusowe oraz grzybiczne.

Częstym zjawiskiem jest przechodzenie jednej choroby w drugą, dlatego tak trudno jednoznacznie zdiagnozować i znaleźć przyczynę danego schorzenia. Choroby

Istotną kwestią jest także białko w paszy. Wyróżniamy białko trawione w większej mierze w żwaczu i w jelitach. Przy braku białka „żwaczowego”, spada pH żwacza i szybciej namnażają się bakterie kwasu mlekowego, które powodują dalsze zakwaszenie. W skutek tego zanika motoryka żwacza, a także procesy fermentacyjne. Zaleca się, aby brać pod uwagę zawartość i zapotrzebowanie na białko ogólne w paszy, a nie strawne.

Do najczęściej występujących objawów kwasicy zaliczyć można: zmniejszenie pobierania paszy, biegunkę, obniżenie wydajności mlecznej, niski poziom tłuszczu w mleku, owrzodzenia kończyn lub ochwat bydła. Aby zapobiegać kwasicy należy unikać nagłych zmian w dawce pokarmowej, a także należy pamiętać o stosowaniu okresów przejściowych. Bardzo dobrym rozwiązaniem jest żywienie systemem TMR, który poprzez prawidłowe wymieszanie i rozdrobnienie pasz zapobiega wybieraniu oraz sprzyja lepszemu pobieraniu. Nie należy zapominać o prowadzeniu bieżącej kontroli ilości pobieranej paszy przez zwierzęta, kondycji ciała, wyglądu kału oraz składu chemicznego mleka, a mieszanki treściwe skarmiać w kilku odpasach.

Ketoza jest chorobą przemiany materii, występującą w okresie od kilku dni do kilku tygodni po porodzie. Wywołana jest błędami żywieniowymi w okresie zasuszenia oraz ujemnym bilansem energetycznym po wycieleniu. Główne objawy to utrata apetytu, spadek wydajności mlecznej krów, suchy, śluzowaty kał oraz charakterystyczny oddech o zapachu acetonu. Wysoka produkcja mleka oraz niedobór energii w dawce pokarmowej, powoduje uruchomienie rezerw zmagazynowanych w tkance tłuszczowej. Krowa zaczyna „chudnąć w oczach”. Szacuje się, że spadek masy ciała o 100 kg powoduje ograniczenie produkcji mleka nawet o 1000 kg w okresie laktacji.

Aby zapobiec ketozie należy zwrócić szczególną uwagę na żywienie w okresie zasuszenia. Bardzo dobrym rozwiązaniem jest pogrupowanie stada i wydzielenie grupy krów zasuszonych. W okresie zasuszenia nie powinno się doprowadzać krów do nadmiernego otłuszczenia. Zapobiegawczo po porodzie można podawać glicerynę (700 ml/dzień) lub glikol propylenowy (350 ml/dzień), jako szybkie odbudowanie zasobów energetycznych. Stosowanie pasz starterowych z wysokim poziomem energii zawierających w swoim składzie również

tłuszcz chroniony może skutecznie zmniejszać efekt ujemnego bilansu energetycznego. Bardzo dobrym rozwiązaniem jest także podanie krowom po wycieleniu specjalistycznego pójła np. DairyFit Energia, jako źródło energii. Zmniejszy to w znacznym stopniu ryzyko wystąpienia ketozy oraz przemieszczenia trawieńca.

Choroby metaboliczne, wywołane błędami żywieniowymi, występują najczęściej u krów o wysokiej wydajności mlecznej i są jednym z głównych czynników ograniczających potencjalne możliwości produkcyjne. Hodowca, który ma największy wpływ na zdrowie zwierząt, powinien pamiętać o prawidłowym zbilansowaniu białkowo-energetycznym dawki pokarmowej w każdej fazie laktacji. Stosowanie odpowiednich dodatków mineralno-witaminowych, stosunku pasz objętościowych do treściwych oraz ich jak najlepszej jakości. W kontroli wyżej wymienionych elementów pomocne mogą być comiesięczne wyniki Oceny Wartości Użytkowej Bydła, które pozwalają na kontrolę stanu stada. Zdrowe i dobrze odżywione krowy na pewno odwdzięczą się długowiecznością oraz dużą ilością dobrej jakości mleka.

WYDARZENIA

Byliśmy na targach Ferma 2015

W dniach 20-22 lutego 2015 w Łodzi, w nowoczesnej Hali EXPO oraz sąsiadującej z nią hali MOSiR odbyły się Międzynarodowe Targi FERMA. Impreza przyciągnęła 29 500 gości. Zwiedzający przybyli nie tylko z całej Polski, ale także spoza jej granic.

Podczas konferencji naukowo-technicznej wygłoszono 40 referatów moderowanych przez wybitnych naukowców i praktyków. Odbyły się 3 debaty poruszające tematy istotne dla każdego hodowcy. Pierwsza z nich to: „Rynek mleka po uwolnieniu kwot mlecznych, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji hodowców bydła i producentów mleka w Polsce”. Druga: „Dramatyczna sytuacja na rynku świń! Jak przetrwać trudny okres? i trzecia, w której uczestniczył były Minister Rolnictwa Stanisław Kalemba: „Jaka Wspólna Polityka Rolna na lata 2014-2020”. Podczas konferencji swymi doświadczeniami dzielili się również rolnicy z Niemiec.

Agrifirm Polska była jednym z licznych wystawców. Nasze stoisko, zaprojektowane w nawiązaniu do trwającej kampanii Najlepsze produkty... możliwe dzięki polskim rolnikom, przyciągnęło wielu gości. Nasi specjaliści ds. żywienia wyjaśniali kwestie związane z hodowlą oraz zachęcali do wypróbowania koncepcji żywieniowych Agrifirm.

Dziękuję wszystkim hodowcom, którzy odwiedzili nasze stoisko!

Dzień Rolnika w Gołańczy

20 marca w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Gołańczy po raz kolejny zorganizowano Dzień Rolnika.

W imprezie uczestniczyli zarówno uczniowie szkoły jak i ich rodzice oraz okoliczni rolnicy. Przybyli goście mieli okazję posłuchać wykładu o nowościach technologicznych w rolnictwie, mogli obejrzeć specjalnie przygotowaną wystawę ciągników, zapoznali się z nowymi środkami do produkcji rolnej oraz wzięli udział w licznych konkurencjach, m.in. w przeciąganiu ciągnika. Dodatkową atrakcją była loteria fantowa oraz występ kapeli pod przewodnictwem Marcina Semraua.

Wśród wystawców znalazła się firma Agrifirm. Nasi przedstawiciele prezentowali szeroką ofertę produktową i odpowiadali na liczne pytania dotyczące żywienia zwierząt.

Wyniki konkursu kulinarnego

Miło nam poinformować, że laureatkami konkursu kulinarnego, ogłoszonego w poprzednim numerze Drogi do sukcesu, zostały Panie:

- Wioletta Nowaczyk
- Lucyna Biernacka
- Ewa Brodala
- Anna Molska

Serdecznie gratulujemy wygranej!

W następnym numerze naszego magazynu zamieścimy fotorelację z przygotowanych specjalnie dla naszych laureatek warsztatów kulinarnych.

Konkurs rysunkowy dla dzieci

Tym razem do zabawy zapraszamy wszystkie dzieci. Prześyłacie do nas rysunki zwierząt hodowanych w Waszych gospodarstwach. Do wygrania fantastyczny zestaw do malowania!

Rysunki należy przysyłać do **31.lipca** na adres:

Agrifirm Polska Sp. z o.o.

Ul. B. Chrobrego 52

64-500 Szamotuły

z dopiskiem: konkurs rysunkowy

Zgłoszenie powinno zawierać: *imię dziecka, imię i nazwisko rodziców, kontaktowy numer telefonu oraz adres e-mail.*

Zapraszamy do udziału w zabawie!

Siatkarki z Jankowa Przygodzkiego w nowych strojach

W Zespole Szkół w Jankowie Przygodzkim działa wspierany przez Agrifirm zespół młodych siatkarek. W tym sezonie dziewczyny otrzymały od nas nowe stroje, w których prezentują się wyśmienicie.

Poniżej krótki przeglądów ostatnich sukcesów drużyny. Dzieci grające w siatkówkę spotykają się po lekcjach, 3 razy w tygodniu i trenują pod okiem trenera Albina Bednarczyka. O sporym zainteresowaniu zajęciami, świadczy liczba ok. 50 uczęszczających regularnie dzieci. Ciężka praca pozalekcyjna

przynosi sukcesy. Od wielu lat, szkoła bierze udział w licznych turniejach piłki siatkowej halowej i plażowej. W roku 2014 zespoły mini siatkówki 2-ki i 4-ki zajęły 2 miejsca w Finałach Mistrzostw Wielkopolski i zakwalifikowały się do wielkiego Finału Mistrzostw Polski w Drzonkowie. Zespoły młodziczek i junierek również odniosły spory sukces kwalifikując się do Finałów Wielkopolski organizowanych przez Wielkopolski Związek Piłki Siatkowej. W roku 2015 najmłodsze siatkarki ponownie zakwalifikowały się do finałów Mistrzostw Polski które odbędą się 2-5 lipca, tym razem

w Krakowie. Ostatni występ na hali odbył się 16 maja 2015 w ogólnopolskim turnieju „LAZUR CUP” w Kaliszu, gdzie młodziczki zajęły I miejsce, a zespół czwórek II miejsce ulegając tylko koleżankom z „Esperanto Warszawa”.

W roku 2015 szkoła jest organizatorem wielu imprez gminnych, powiatowych i wojewódzkich w siatkówce plażowej. Do największych należeć będą finał wojewódzki SZS „Licealia-da”, finał wojewódzki junierek WZPS, stara się również o organizację Mistrzostw Polski Junierek na plaży.